

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Vornicescu Constantin în numele inculpatului Baltag Victor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2015, în cauza penală, în privința lui

Baltag Victor Vladimir, născut la 23 martie 1992, originar și domiciliat mun. Chișinău, str. Hristo Botev 15/2, ap. 18.

Termenul examinării cauzei:

1. *Instanța de fond de la 20.06.2013 pînă la 16.04.2015;*

2. *Instanța de apel de la 27.05.2015 pînă la 06.07.2015;*

3. *Instanța de recurs de la 06.11.2015 pînă la 03.02.2016.*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 16 aprilie 2015, Baltag Victor a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 4 ani.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, Baltag Victor, la 18 septembrie 2011, aproximativ orele 14:30, deplasându-se la volanul automobilului de model „Ford Mondeo” cu n/î C NF 579, în str. Albișoara, mun. Chișinău, din direcția str. Mihai Viteazul spre str. Alexandr Pușkin, în apropierea intersecției cu bd. Renașterii, pe banda întâia de circulație, a manifestat neatenție la trafic, încălcînd prevederile art. 45 alin. (1) al RCR, potrivit căruia: „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii și situația rutieră” și pct. 47 alin. (1) lit. a) al RCR, care stipulează că, „limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice sunt: în localități - de 50 km/h”, a condus automobilul cu viteză de 95 km/h, tamponînd biciclistul Dragomir Popa, care traversa str. Albișoara. în rezultatul accidentului rutier, biciclistului Dragomir Popa, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 108/1721 din 09 noiembrie 2011, i-au fost cauzate leziuni corporale, care se califică ca vătămări corporale grave, care au dus la decesul ultimului.

3. Nefiind de acord cu sentința, avocatul Constantin Vornicescu a depus apel, prin care a solicitat aplicarea în privința inculpatului Baltag Victor a prevederilor art. 90 Cod penal, motivînd că sentința este prea aspră. Apelantul a invocat că, din

materialele cauzei în privința inculpatului au fost constatate doar circumstanțe atenuante, însă, la stabilirea pedepsei nu au fost luate în considerație de către instanță.

Astfel, în cadrul cercetării judecătorești, instanța a reținut că, inculpatul Baltag Victor nu și-a recunoscut vina și este pentru prima dată pe banca acuzaților. Din cele constatate este evident, că circumstanțele agravante nu au fost stabilite, iar cele atenuante nu au fost luate în considerație la stabilirea pedepsei.

Sub aspectul individualizării pedepsei aplicate inculpatului, instanța de judecată a reținut gradul de pericol social al faptei săvârșite, împrejurările în care a fost comisă fapta și anume că, au fost încălcate regulile de circulație, finalizate cu decesul unei persoane. Totodată, instanța urma să rețină și faptul că victima a traversat traseul în loc neprevăzut, nemarcat, ceea ce a provocat impactul și faptul că vizibilitatea biciclistului a fost redusă de un microbuz, care transporta pasageri.

Instanța de judecată a încălcat principiul individualizării pedepsei penale, deoarece, stabilind o sancțiune atât de severă față de inculpat, pedepsește în primul rând familia, soția și copilul minor, iar pedeapsa aplicată, nu-și va atinge nici într-un caz scopul educațional.

3.1. Avocatul Vitalie Țaulean în apelul nemotivat a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Baltag Victor să fie achitat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile avocaților Vitalie Țaulean și Constantin Vornicescu declarate în numele inculpatului Baltag Victor, cu menținerea sentinței.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond just și întemeiat a stabilit categoria și termenul pedepsei penale, acordând deplină eficiență art. 61 și art. 75 Cod penal, ce determină scopul pedepsei penale, restabilirea echității sociale și corijare a infractorului, întru prevenirea comiterii de către acesta a altor infracțiuni, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, ținându-se cont de gravitatea faptei penale și prejudiciul cauzat prin consecințele survenite.

Instanța de apel s-a expus doar în privința apelului avocatului Constantin Vornicescu, în condițiile în care în ședința instanței de apel inculpatul a recunoscut vina în cele săvârșite, s-a căit sincer și a refuzat de la serviciile avocatului Vitalie Țaulean, pledând pentru admiterea doar a apelului avocatului Constantin Vornicescu.

Instanța de apel a reținut că, criticele formulate de apelant prin care se susține că instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului a ignorat prevederile art. 61, 75 Cod penal, sunt nefondate or, instanța de fond le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă, și sentința întru totul corespunde prevederilor art. 394 alin. (2) Cod de procedură penală, soluție, pe care instanța de apel și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune.

Instanța de apel, a respins argumentele apelantului, precum că la individualizarea pedepsei instanța de fond nu a ținut cont de personalitatea inculpatului, de gravitatea infracțiunii, de circumstanțele cauzei.

Sub aspectul proporționării pedepsei aplicate inculpatului și pentru o corectă individualizare a acesteia raportat la toate criteriile generale prevăzute de art. 75 Cod penal, instanța trebuie să țină seama atât de elementele ce țin de materialitatea faptei în sine, cât și de datele referitoare la persoana inculpatului, numai examinate împreună aceste aspecte putând conduce la stabilirea în concret a pericolozității sociale a celui pe care pedeapsa este chemată să-l reeduce.

Instanța de apel a constatat că elementele legate de fapta comisă și de persoana inculpatului au fost pe deplin valorificate în procesul de individualizare a pedepsei penale stabilite, luând în considerație gradul de pericol social al faptei săvârșite, că infracțiunea imputată inculpatului este una gravă comisă din imprudență, împrejurările în care a fost comisă fapta, fiind încălcate regulile de securitate a circulației, finalizate cu decesul unei persoane, personalitatea celui vinovat care la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, anterior nu a fost condamnat, lipsa circumstanțelor agravante.

Totodată, instanța de apel a reținut ca circumstanță atenuantă recunoașterea vinovăției de către inculpat.

Toate aspectele expuse, justifică aplicarea pedepsei privative de libertate în limita sancțiunii prevăzută de norma legii penale deoarece pedeapsa penală, așa cum a fost cuantificată de către instanța de fond, este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social al faptei comise de inculpat, circumstanțelor săvârșirii infracțiunii ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale privind circulația pe drumurile publice și urmările produse, anume decesul persoanei.

Referitor la modalitatea de executare, contrar opiniei apelantului, instanța de apel a considerat că nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 90 Cod penal, care reglementează condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, soluția instanței și în această parte fiind una întemeiată, reieșind: din circumstanțele concrete ale cauzei, fiind încălcate regulile de securitate a circulației, finalizate cu decesul unei persoane, cât și din cerințele art. 61 Cod penal din faptul că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și altor persoane.

La acest capitol, instanța de apel a remarcat că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Astfel că, corectarea și reeducarea inculpatului urmează a avea loc doar în condiții privative de libertate, precum și prevede sancțiunea articolului incriminat, argumentele apelantului în acest sens fiind neîntemeiate.

Faptul că în ședința instanței de apel, inculpatul a recunoscut vina, nu poate fi temei de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal în circumstanțele expuse supra și în condițiile în care inculpatul pe parcursul urmăririi penale și în ședința de judecată nu a avut un comportament sincer față de fapta săvârșită, nu a manifestat compasiune în privința părinților victimei Dragomir Popa cărora inculpatul prin acțiunile sale ilegale le-a provocat suferințe în urma decesului fiului.

Argumentul apărării privind aplicarea inequitabilă a unei pedepsei prea severe este netondat. deoarece la stabilirea pedepsei instanța de fond, pe lângă faptul că a luat în considerație circumstanțele cauzei, a ținut cont și de efectul preventiv al sancțiunii penale.

Prin urmare, instanța de fond întemeiat a constatat că scopul legii penale, precum și reeducarea inculpatului va fi posibilă doar cu izolarea acestuia de societate, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare, în limita prevăzută de lege pentru fapta comisă.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Vornicescu Constantin în numele inculpatului Baltag Victor, declară recurs ordinar, făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărîri cu aplicarea unei pedepse nonprivative de libertate. Recurentul invocă că, instanța de fond neîntemeiat a constatat că lipsesc circumstanțele atenuante la stabilirea pedepsei, s-a încălcat principiul individualizării răspunderii și pedepsei penale, stabilind pedeapsa prea aspră; părinții decedatului nu au înaintat pretenții atît materiale cît și morale; inculpatul are la întreținere soția și copil minor; recurentul consideră că sunt prezente toate condițiile pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

5.1. Procurorul, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Vornicescu Constantin în numele inculpatului Baltag Victor, solicitînd respingerea acestuia, deoarece circumstanțele în privința inculpatului au fost pe deplin valorificate în procesul de individualizare a pedepsei penale stabilite, gradul de pericol social al faptei săvîrșite, împrejurările în care a fost comisă fapta, finalizate cu decesul unei persoane, cît și cerințele ar. 61 Cod penal. Careva condiții ce ar permite aplicarea față de inculpat a unei pedepse mai blînde cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, acuzarea consideră cu nu sunt întrunite.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Vornicescu Constantin în numele inculpatului Baltag Victor, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibilitatea acestuia, deoarece este vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

În această consecutivitate se reține că, în recursul ordinar, apărătorul a invocat în drept temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal reține că, aceste temeiuri nu și-au găsit confirmarea în instanța de recurs.

Instanța de recurs precizează că, recurentul referindu-se la pct. 6 din norma menționată nu indică asupra căror motive nu s-a pronunțat instanța de apel, motivîndu-și în acest sens recursul în linii generale, invocînd chestiunile de fapt și de drept pe care instanța urma să le soluționeze.

În fapt, motivele aduse de către autorul recursului, se referă la dezacordul cu aplicarea pedepsei prea aspre, considerînd că sunt prezente toate condițiile pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Instanța de recurs precizează că, instanța de apel la adoptarea soluției sale pe deplin a ținut cont de prevederile menționate mai sus și corect a stabilit pedeapsa inculpatului, argumentînd motivat în decizia sa.

Referitor la criticile recurentului precum că contrar prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, Colegiul penal menționează că instanța de apel corect a condamnat inculpatul în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, ținînd cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii, datele privind personalitatea inculpatului, circumstanțele atenuante și agravante inclusiv și cele invocate în recurs.

Pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corijare și reeducare a inculpatului, și are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea vinovatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea acestuia, cît și a altor persoane.

Colegiul penal menționează că, instanța de apel întemeiat a constatat că prima instanță, la numirea pedepsei inculpatului, a ținut cont în deplină măsură de circumstanțele cauzei și de caracterul social periculos al infracțiunii săvîrșite de către acesta, care drept urmare au dus la decesul unei persoane.

Cît privește temeiurile invocate de recurent privind stabilirea pedepsei mai blînde, Colegiul penal le consideră neîntemeiate. Or, circumstanțele indicate în recurs (recunoașterea vinovăției în instanța de apel, lipsa antecedentelor penale, caracterizarea pozitivă, copil minor la întreținere), sunt împrejurări obișnuite, cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor.

Mai mult, aceste circumstanțe au fost luate în considerație de către instanța de fond și de apel la stabilirea pedepsei, fiindu-i numită inculpatului o pedeapsă echitabilă potrivit sancțiunii art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la neaplicarea dispozițiilor art. 90 Cod penal, deoarece pedeapsa stabilită de instanța de apel, este proporțională faptelor comise de către inculpat.

Colegiul penal conchide că la stabilirea pedepsei cu închisoarea instanța de apel, după cum rezultă din partea descriptivă a deciziei, și-a motivat soluția adoptată indicînd din care motive a ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea inculpatului Baltag Victor pentru faptele comise este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii reale.

Totodată, legiuitorul acordă dreptul instanței, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, de a decide de la caz la caz, posibilitatea aplicării pedepsei vinovatului cu suspendarea condiționată a executării ei și nicidecum nu o obligă în acest sens. În speța dată, rezultă că instanța de apel, reieșind din circumstanțele susmenționate, a considerat rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită.

La fel nu poate fi reținut argumentul apărării privind aplicarea unei pedepse prea severe în prezența circumstanțelor atenuante și absența circumstanțelor agravante, deoarece la stabilirea pedepsei instanța de apel, pe lângă faptul că a luat în considerație circumstanțele atenuante ale cauzei, a ținut cont și de efectul preventiv al sancțiunii penale.

Astfel, se reține că, recursul ordinar declarat de apărător, nu se întemeiază pe temeiurile stipulate expres de dispoziția art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, mai mult, recurentul nu reflectă în ce constă problema de drept de importanță generală care, în opinia lor, persistă în cauză, care este eroarea comisă de instanța de apel ce ar duce la casarea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor din norma de drept vizată.

În consecință, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-417 Cod de procedură penală, iar recursul declarat, este vădit neîntemeiat și se apreciază ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Vornicescu Constantin în numele inculpatului Baltag Victor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2015, în cauza penală, în privința lui **Baltag Victor Vladimir**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **24 februarie 2016**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan